

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľa **I. P. P.**, nar. X., bytom B., R. ul. č. X. proti odporkyni **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o výšku starobného dôchodku, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 1. októbra 2010, č. k. 8Sd 11/2009-62, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 1. októbra 2010, č. k. 8Sd 11/2009-62, **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 1. októbra 2010, č. k. 8Sd 11/2009-62 podľa § 250q ods. 2 OSP potvrdil rozhodnutia odporkyne 1. a 2. zo 6. augusta 2009, číslo X., ktorými odporkyňa podľa § 261 ods. 2 a ods. 3 zákona č. 461/203 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a § 23 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“) zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie starobného dôchodku za obdobie dôchodkového poistenia od 1. januára 1995 do 31. decembra 2003 s

odôvodnením, že nárok na výplatu starobného dôchodku vznikol 1. januára 1995 (rozhodnutie 1.) a podľa § 293az ods. 1 zákona o sociálnom poistení zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie sumy starobného dôchodku s odôvodnením, že starobný dôchodok nebol vyplácaný k 1. januáru 2005 v sume vyššej ako 10 938 Sk mesačne (rozhodnutie 2.)

Súd prvého stupňa zistil, že navrhovateľ je poberateľom starobného dôchodku s účinnosťou od 1. januára 1996 a počas jeho vyplácania v období od 1. januára 1995 do 31. decembra 2003 bol samostatne zárobkovo činnou osobou (pracujúcim dôchodcom).

Krajský súd v Bratislave po preskúmaní zákonnosti rozhodnutí odporkyne dospel k záveru, že sú vecne správne. Vzhľadom skutočnosť, že navrhovateľ splnil podmienky nároku na vyplácanie starobného dôchodku pred 1. januárom 2004, po vzniku nároku na starobný dôchodok bol nepretržite zamestnaný k 31. decembru 2003 a poberal starobný dôchodok, uvedenú dobu nie je možné hodnotiť ako dobu zamestnania pre zvýšenie starobného dôchodku podľa § 261 ods. 2 a ods. 3 zákona o sociálnom poistení.

Krajský súd v Bratislave podľa § 250k ods. 1 v spojení s 250l ods.2 OSP neúspešnému navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania.

Proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave podal navrhovateľ odvolanie. Namietal, že odporkyňa ani krajský súd neprihliadli na to, že v období od odchodu do dôchodku pracoval a ako dôchodca platil všetky zákonné odvody vrátane nemocenského a dôchodkového poistenia, pričom na odvodoch odporkyni odviezol spolu 150 569 Sk (4536 €). Preto žiadal, aby tieto odvody boli zohľadnené pri výpočte starobného dôchodku. Tvrdil, že nedostatočne prepočítaným starobným dôchodkom došlo k poškodeniu jeho ústavného práva, Listiny základných práv a slobôd ako aj medzinárodných právnych aktov. Žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a jeho opravnému prostriedku vyhovel.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť ako vecne správny a poukázala na svoje vyjadrenie z 25. marca 2010, v ktorom sa už vyjadrila k dôvodom uvádzaným navrhovateľom v odvolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 a § 250s OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250l ods. 2 v spojitosti s § 250ja ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Z dávkového spisu odporkyne a zo súdneho spisu krajského súdu nepochybne vyplýva, že navrhovateľovi na základe žiadosti odporkyňa vyplácala od 1. januára 1995 starobný dôchodok podľa § 20 a nasl. zákona o sociálnom zabezpečení. Počas jeho poberania bol v období od 1. januára 1995 do 31. decembra 2003 samostatne zárobkovo činnou osobou. Počas tohto obdobia bol dobrovoľne pokračujúcou osobou v účasti na dôchodkovom zabezpečení. Táto doba sa hodnotí ako zamestnanie (§ 8 ods. 4 zákona o sociálnom zabezpečení).

Podľa § 23 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení občanovi, ktorý je zamestnaný po vzniku nároku na starobný dôchodok a nepoberá tento dôchodok alebo jeho časť, invalidný dôchodok alebo dôchodok za výsluhu rokov, sa zvyšuje starobný dôchodok za každých 360 kalendárnych dní zamestnania o 6% priemerného mesačného zárobku, z ktorého sa vymeriava, prípadne sa vymeral dôchodok; ak občan nebol zamestnaný 360 kalendárnych dní, zvyšuje sa starobný dôchodok za každých ďalších kalendárnych 90 dní zamestnania o 1,5% priemerného mesačného zárobku, z ktorého sa vymeriava, prípadne sa vymeral dôchodok.

Uvedené ustanovenie označené ako "Zvýšenie starobného dôchodku" priznáva poistencovi zvýšenie starobného dôchodku len v prípade, ak nepoberá starobný dôchodok, na ktorý mu vznikol nárok podľa § 20 zákona o sociálnom zabezpečení. V danom prípade potom navrhovateľovi, ktorý starobný dôchodok po vzniku nároku na starobný dôchodok tento aj poberal, právo na úpravu (zvyšovanie) dôchodkovej dávky podľa § 23 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení nevzniklo. Na tom nemení ani skutočnosť, že navrhovateľ bol dobrovoľným platiteľom dôchodkového poistenia.

Podľa § 261 ods. 1 vety prvej zákona o sociálnom poistení suma starobného dôchodku poistenca, ktorý splnil podmienky nároku na tento dôchodok pred 1. januárom 2004, je po vzniku nároku na starobný dôchodok nepretržite zamestnaný k 31. decem-

bru 2003 a nepoberal starobný dôchodok, invalidný dôchodok alebo ich časť, sa určí podľa tohto zákona.

Podľa 261 ods. 2 zákona o sociálnom poistení poistencovi, ktorý splnil podmienky nároku na starobný dôchodok pred 1. januárom 2004 a k 31. decembru 2003 nebol nepretržite zamestnaný, zvyšuje sa starobný dôchodok za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 do 31. júla 2006 bez poberania starobného dôchodku alebo jeho časti alebo invalidného dôchodku podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak.

Vyššie uvedené ustanovenia sú zaradené pod označením "Nároky na dávky vzniknuté pred 1. januárom 2004". Z ustanovenia § 261 ods. 1 vety prvej vyplýva, že dôchodková dávka, na ktorú poistencovi vznikol nárok za účinnosti zákona o sociálnom zabezpečení a túto dôchodkovú dávku (starobný dôchodok) nepoberal, tak suma starobného dôchodku sa určí podľa zákona o sociálnom poistení. Táto suma nesmie byť však nižšia ako suma určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, a to vrátane úpravy dôchodkov a zvýšenia dôchodkov prislúchajúcich podľa osobitného predpisu (§ 261 ods. 1 veta druhá cit. zákona).

Ustanovenie § 261 ods. 2 zákona o sociálnom poistení umožňuje podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 poistencovi zvýšiť starobný dôchodok za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 do 31. júla 2006, ak splnil podmienky nároku na starobný dôchodok pred 1. januárom 2004, starobný dôchodok nepoberal a k 31. decembru 2003 nebol nepretržite zamestnaný.

Z vyššie uvedených ustanovení nepochybne vyplýva, že navrhovateľovi nevzniklo právo na zvýšenie starobného dôchodku ani podľa § 261 ods. 1 a ods. 2 zákona o sociálnom poistení. Rozhodnutie odporkyne 1. zo 6. augusta 2009 bolo preto zodpovedá zákonu.

Podľa § 293az zákona o sociálnom poistení dôchodkové dávky vyplácané k 1. júlu 2005 a dôchodkové dávky priznané od 1. júla 2005 do 31. decembra 2005 v sume vyššej ako 10 938 Sk sa od 13. júna 2008 zvyšujú za rok 2005 o 8,85%.

Ustanovenie § 293az zákona o sociálnom poistení priznáva zvýšenie dôchodkovej dávky, teda aj starobného dôchodku len tým poistencom, ktorým boli dávky vyplácané

k 1. júlu 2005 (a priznané od 1. júla 2005 do 31. decembra 2005), ale len ak táto dôchodková dávka je v sume vyššej ako 10 938 Sk.

Navrhovateľovi sa síce dôchodková dávka vyplácala k 1. júlu 2005, ale nedosiahla cit. zákonom určenú sumu 10 938 Sk, preto navrhovateľovi nevznikol nárok na zvýšenie dôchodkovej dávky ani podľa § 293az zákona o sociálnom poistení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rovnako ako súd prvého stupňa nezistil nezákonnosť v preskúvaných rozhodnutiach odporkyne, a preto rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky neúspešnému navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (§ 250k ods. 1 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 12. mája 2011

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská